

Tapaus Tiina

– Tiina on nyt 30-vuotias nainen, naimisissa, 6- ja 8-vuotiaat pojat –

Tiina koki itsensä erilaiseksi, heti ensimmäisestä luokasta lähtien. Hän ei oppinut lukemaan ja jäi luokalleen. Tämä hävetti häntä suunnattomasti. Hän mietti jo silloin, että miksi hän on erilainen kuin muut. Hän koki jo tuolloin, että hän on erilainen. Voimakkaasti hän koki olevansa outo. Ennen koulua hän ei kokenut näin, koska hän oli ollut kotona.

Erityisesti hän muistaa tilanteita, joissa piti äkkiä vastata ja tuli äkkiä joku uusi tilanne. Niitä tunteja hän pelkäsi ihan suunnattomasti. Hänelle tuli ihan fyysisiä oireita, kuten vatsakipuja. Ja varsinkin musiikinopettajaa hän pelkäsi ihan kauheesti, koska opettaja yht' äkkiä saattois sanoa, että nyt sinä siellä, ylös ja vastaa. Häntä vihasin yli kaiken.

Koko ala-asteen Tiina kokee menneen huonosti. Hän ei ymmärtänyt, että tekemällä töitä oppimisen eteen hän voisi oppia. Hän luki hitaasti. Oli syrjäänvetäytyvä ja hiljainen. Hän sanoo, että ehkä hänet oli helppo unohtaa sinne luokan perälle. Olin kiltti tyttö. Tiina sanoo: ”Minulla oli koko ajan sellainen sisäinen tunne, että tää ei oo miun juttu tää koulu”. Tunsin itseni oudoksi ja tyhmäksi. Mietin kyllä sitä miks' muut oppii ja mie en. Leinasin siis itseni tyhmäksi ja siitä leimasta en ole päässyt eroon vieläkään.

Kun aattelen sitä alakoulua, niin olisi toivonut että miut olisi jollain lailla huomattu, että opettaja olis huomannu, että tuolla työllä ei ole kaikki hyvin. (Tiina itkee)

Yläkoulussa mie rupesin tekemään tietosesti töitä. Mie muistan, kun mie lähin ala-asteelta, että nyt nää numerot nousee. Mie aattelin, että mie halluun hyvän ammatin ja mie tarviin hyvän todistuksen. Mie luvuin ihan hurjastin, juoksin ja luin ja juoksin ja luin. No, siitä oli kyllä seurauksena myös sairastuminen anoreksiaan. Mutta se oli jännä ku vaikka ne numerot nousi, ja opettajalta tuli niinku suullista hyvää palautetta, mutta sitä ei niinku osannut ottaa. Se jatkuu edelleenkin, että en osaa ottaa myönteistä palautetta vastaan.

Yläkoulussa koin vielä olevani oppimisvaikeuksinen, kun vertasin itteeni muihin ja jouduin tekemään hirveesti töitä oppimisen eteen. Ja sitten mie eristäydyin, kun tein vain töitä. Ja tulinkin tälleen syrjäytetyksi. En oikein pystynyt harrastamaan mitään. Opettajat eivät tienneet vaikeuksistani, koska numerot oli hyviä. Olisivat varmaan auttaneet, jos olisivat tienneet. Tunsin yksinäisyyttä.

Sit mie lähin opiskelemaan ammattiin. Monet suosittelivat lukiota, mutta mie ajattelin että enhän mie siellä pärjää vaan heti vaan ammattiin ja töihin. Se oli ympäristönä

niin hyvä, että siellä mie pärjäsin. Minuun vaikuttaa niin paljon se ympäristö ja ihmiset. Miulle on tärkeätä se turvallisuuden tunne, sen oon huomannu. Itsetuntoni kohosi huomattavasti siellä. Siellä ei ollut kieliä, sosiaalialan ja kasvatuksen aineita, jotta pärjäsin. Ja siellä oli kannustava ilmapiiri ja minua kannustettiin opistotason koulutukseen. Tää vuosi pelasti miut.

Jatkoinkin sinne opistoon. Mie jouvuin toiselle paikkakunnalle, erilaisten ihmisten joukkoon, jotka tulivat ympäri Suomea. Tuolla koulussa ei arvostettu miun käymää koulua ja muutenkin meidät maalta tulleet laittiin eri kastiin. Mie koin että minua ei hyväksytä joukkoon. Tuo koulu meni multa huonosti, mutta selvitin sen kyllä jotenkin. En jaksanut tehdä enää töitä opiskelun eteen. Olin varmaan väsynyt tekemään töitä, koska olin jo 4 vuotta tehnyt niin hirveesti töitä koulun eteen.

Opiston jälkeen en uskaltanut hakeutua oman ammattini vaatimiin työtehtäviin, vaan hakeuduin aputehtäviin ja yksinkertaisiin töihin. Näin se vaikutti. Olin sen koulun jälkeen niin alamaissa. Olin tuolloin 21-vuotias.

Syrjäänvetäytyminen on ollut minun keino selvitä. Opistossa lintsasin paljon. Siellä miun aivot eivät toimineet. Eri ryhmissä mie koe olevani erilainen näin aikuisenakin. Sellaisessa ryhmässä, jossa koen että miut hyväksytään, olen erilainen, mutta useimmissa ryhmissä olen kyllä ujo ja vetäytyvä.

Työelämässä tän erilaisuutensa huomaa, että tuota koko ajan kaikki tieto muuttuu, käytännöt muuttuu ja missään toimintatavoissa ei olla pitkään, ja se on minulle ihan katastrofi. Esim. tiedotetta tulee hirveesti ja tekstii ja se pitäs sisästä. Nyt mie ne ennee lähe mukaan vaan mie olen oppinut sanomaan sen ääneen että mie en tätä voi sisästä ja esimieskin sen jo ottaa huomioon. Mutta meillä on useampi lukilainen, niin tää on ollut helpompaa. Mitä enemmän mie siitä puhun, niin toisetkin on ruvennu puhumaan.

Ite sitä ajatelee, että kaikki huomaa tän häiriön, mutta ei ne lopulta huomaa. Nykyisin osaan ottaa tämän huumorilla. Kyllä se helpottaa se tieto, että mulla on tää diagnosoitu luki. Mutta kyl mie toivosin että tää elämä olisi helpompaa, kun haluaisin opiskella. Kyllä mie joskun oo tosi vihanen. Miksi ne joilla olisi kykyjä eivät opiskele ja me jotka haluamme opiskella niin ei oo kykyä, kun tietää miten paljon siihen pittää tehdä töitä. Opiskelumenetelmät eivät ole muuttuneet miksikään.

Sitä mie ihmettelen, että luulis että nyt olis tietoo, kun omalla lapsellakin on oppimisvaikeutta, niin hän pelkää kouluun mennoo ja sanoo että ei halluu mennä. Mie niin nään hänessä itseni ja aattelen, että sen samanko hänkin joutuu kokemaan läpi. Mutta toisaalta hän kyllä tykkää joistakin aineista...

Sitkeyttä on tää mulle antanut.. oon sitkeä sissi.